

Briselē, 2021. gada 11. martā
(OR. en)

6919/21

LIMITE

AGRI 129
AGRIFIN 33
AGRIORG 32
AGRISTR 20
CODEC 353
CADREFIN 126

Starpiestāžu lieta:
2018/0217(COD)

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	delegācijas
K-jas dok. Nr.:	9634/18 + COR1 + ADD1
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1306/2013 – <i>gatavošanās Padomes debatēm</i>

I. IEVADS

1. Komisija 2018. gada 1. jūnijā ierosināja kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) reformu. Reformas paketē ir ietverts priekšlikums jaunai regulai par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību (turpmāk "Horizontālā regula"). Ņemot vērā pozitīvo pieredzi saistībā ar spēkā esošās Horizontālās regulas (ES) Nr. 1306/2013 darbību, priekšlikumā tiktu saglabāti tie elementi, kuri darbojas labi, piemēram, pārvaldības struktūras dalībvalstīs. Tomēr regula jāgroza, lai to saskaņotu ar ierosināto jauno īstenošanas modeli un uz sniegumu vērsto politikas virzienu; abi minētie ir Padomes atbalstītie mērķi.

2. Lauksaimniecības un zivsaimniecības padome 2020. gada 21. oktobrī vienojās par vispārēju pieeju attiecībā uz KLP reformu, tostarp attiecībā uz Horizontālo regulu ¹. Eiropas Parlaments 2020. gada 23. oktobrī noslēdza balsošanu par savu nostāju sarunās. Pamatojoties uz iegūtajām pilnvarām, iestādes iesaistījās neformālu sarunu procesā.
3. Pirmais trialogs par visiem trim KLP reformas priekšlikumiem notika 2020. gada 10. novembrī, un kopš tā laika ir notikuši četri dialogi par Horizontālo regulu – 2020. gada 4. un 18. decembrī un 2021. gada 29. janvārī un 2. martā. Paredzēts, ka piektais trialogs notiks 25. martā.
4. Sarunas ar Eiropas Parlamentu ir balstītas uz astonām savstarpēji saistītu pantu kopām par šādiem tematiem: 1) pārvaldības struktūras; 2) finanšu pārvaldība; 3) snieguma satvars un jaunais īstenošanas modelis; 4) Komisijas veiktas pārbaudes, kontroles sistēmas un sodi; 5) pārredzamība un revīzija; 6) lauksaimniecības rezerve; 7) nosacījumu sistēma un 8) citi temati.

II. PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS

5. Kopumā dialoga sarunās ar Eiropas Parlamentu un Komisiju ir gūti labi panākumi. Ir panāktas provizorisks vienošanās, jo īpaši par šādām turpmāk minētajām kopām.
 - Tika panākta plaša vienošanās par kopu "pārvaldības struktūras". Ņemot vērā, ka ir apliecinājies, ka pārvaldības struktūras dalībvalstīs darbojas labi, kopumā iestāžu kopīgais mērķis ir saglabāt *status quo* šajā jomā un nodrošināt pašreizējās kārtības saglabāšanu. Tomēr Eiropas Parlaments juridisku iemeslu dēļ uzstāja uz tādas jaunas kārtības ieviešanu attiecīgajiem pantiem, kurā katra struktūra tiktu aplūkota atsevišķā pantā.

¹ Sk. dok. 12151/20.

- Attiecībā uz kopu "finanšu pārvaldība" principā ir panākta vienošanās par 2000 EUR robežvērtības noteikšanu finanšu disciplīnas piemērošanai. Tomēr finanšu disciplīnas vispārējais tvērums būs jāapspriež sīkāk, jo Eiropas Parlaments aicina piemērot tālākajiem reģioniem atbrīvojumu no finanšu disciplīnas, ko Padome nevar atbalstīt. Eiropas Parlaments piekrita Padomes nostājai par avansa maksājumiem, jo tā nodrošina elastību. Attiecībā uz Eiropas Parlamenta ierosinātajiem ar DFS saistītajiem grozījumiem priekšfinansējuma likmēs un automātiskas saistību atcelšanas noteikumos Padome nav gatava atsākt debates par Eiropas Padomes 2020. gada jūlija secinājumiem par DFS, lai gan Eiropas Parlaments uzskata, ka konkrēti nozaru noteikumi nav DFS paketes daļa.
- Attiecībā uz kopu "pārredzamība un revīzija" tika panākta vienošanās par Padomes priekšlikumiem Horizontālās regulas pārredzamības noteikumus tehniski saskaņot ar Stratēģisko plānu regulu un Kopīgo noteikumu regulu. Lai nodrošinātu lielāku pārredzamību, Eiropas Parlaments vēlas iekļaut regulā noteikumu, kas ļautu vajadzības gadījumā identificēt labuma guvējus un attiecīgā gadījumā to piederības grupas/saimniecības. Padome saprot minētās prasības politisko nozīmi, tomēr tā ir norādījusi, ka Eiropas Parlamenta prasībai nebūtu jārada liels administratīvais slogs dalībvalstīm. Diskusijas jāturpina arī par Komisijas priekšlikumu attiecībā uz 57. pantu par Savienības finanšu interešu aizsardzību (kas ir daļa no kopas "Komisijas veiktas pārbaudes, kontroles sistēmas un sodi").
- Attiecībā uz kopu "nosacījumu sistēma" ir sarežģīti panākt Eiropas Parlamenta atbalstu Padomes pieejai attiecībā uz Horizontālās regulas 84.–87. pantu. Padomes grozījumu mērķis ir rast līdzsvaru starp *kontroles centieniem, kas saistīti ar nosacījumu sistēmu*, un nepieciešamību saglabāt vienkāršu un administratīvi nesarežģītu procesu. Ļoti svarīgi un arī atbilstīgi jaunajam īstenošanas modelim ir tas, ka par *kontroles centieniem, kas saistīti ar nosacījumu sistēmu*, atbildīgām vajadzētu būt dalībvalstīm. Eiropas Parlaments, iespējams, ir gatavs pieņemt Padomes pieeju, ja Padome piekristu zināmā mērā piekāpties attiecībā uz kontrolizlasi, summu, līdz kurai netiek piemērots sods, neatbilstības tīšumu un procentiem, kas piemērojami samazinājumiem.

- Patlaban turpinās sagatavošanas darbi tehnisko ekspertu līmenī attiecībā uz kopu "Komisijas veiktas pārbaudes, kontroles sistēmas un sodi" nolūkā palīdzēt sasniegt konkrētus rezultātus piektajā dialogā, kas notiks 25. martā. Kopa "snieguma satvars un jaunais īstenošanas modelis" ir zināmā mērā vispārīgi izskatīta pēdējos trīs dialogos. Tomēr paredzams, ka minētā kopa būs konkrētu diskusiju galvenais temats 25. marta dialogos par Horizontālo regulu un 26. marta dialogos par visiem trim KLP reformas priekšlikumiem. Turpmākajās nedēļās tiks apspriesta kopa "lauksaimniecības rezerve".
- Daži kopas "snieguma satvars un jaunais īstenošanas modelis" elementi sarunās jau ir apspriesti, un ir apliecinājies, ka Eiropas Parlamenta un Padomes viedokļi būtiski atšķiras. Eiropas Parlaments uzskata, ka ierosinātā uz sniegumu balstītā sistēma nevar nodrošināt vajadzīgo apliecinājumu KLP izdevumu ticamībai un tajā trūkst vienotības attiecībā uz KLP īstenošanu dalībvalstīs. Tādēļ Eiropas Parlaments atbalsta pašreizējās uz atbilstību balstītās sistēmas atkārtotu ieviešanu, kurā izdevumu attiecināmība atlīdzināšanai no ES budžeta ir atkarīga no atbilstības attiecināmības nosacījumiem, kuri galīgajiem labuma guvējiem noteikti KLP stratēģiskajos plānos. Padome vairākkārt ir paudusi viedokli, ka tā nevar akceptēt *divu līmeņu sistēmu*, kurā uz sniegumu balstītā sistēma papildinātu pašreizējo uz atbilstību balstīto sistēmu, jo tas palielinātu administratīvo slogu dalībvalstīm nepieņemamā līmenī. Padome atbalsta uz sniegumu balstīto sistēmu un jauno īstenošanas modeli, lai gan mēs vienkāršošanas un administratīvā sloga novēršanas nolūkā ierosinām dažus grozījumus Komisijas priekšlikumā.

Galvenais uzdevums sarunās būs rast līdzsvaru starp Eiropas Parlamenta prasībām attiecībā uz stingrāku ticamības apliecinājumu un vienotu pieeju KLP īstenošanai un Padomes vēlmi attiecībā uz KLP ieviest vienkāršotu un mazāk birokrātisku jaunu īstenošanas modeli. Prezidentvalsts ir izstrādājusi vairākus ierosinājumus, kas ietver 8., 11., 39., 40., 47., 57. un 57.a panta turpmāku izstrādāšanu, lai zināmā mērā apmierinātu Eiropas Parlamenta prasības, savukārt nekādas izmaiņas netiks veiktas priekšlikumā 35. pantam par izdevumu attiecināmību attiecībā uz dalībvalstīm, proti, *Savienības pamatprasībās* netiks iekļauta attiecināmība labuma guvēja līmenī.

III. TURPMĀKĀ VIRZĪBA

6. Padomes vispārējā pieeja attiecībā uz Horizontālo regulu ir balstīta uz šādiem principiem: pirmais – spēkā esošā Horizontālā regula darbojas labi un ir apliecinājies, ka tā ir stabils pamats KLP finansēšanai, pārvaldībai un uzraudzībai. Tas nozīmē, ka nav vajadzības mainīt to, kas jau darbojas labi. Otrais – Padome atbalsta paradigmas maiņu uz sniegumu, izmantojot jaunu īstenošanas modeli, tomēr, lai mazinātu administratīvo slogu gan lauksaimniekiem, gan pārvaldes iestādēm un pēc iespējas vienkāršotu procesu, tā ierosina vairākus grozījumus Komisijas priekšlikumā. Trešais – Padome iebilst pret *divu līmeņu sistēmu*, jo tas palielinātu administratīvo slogu dalībvalstīm līdz nepieņemamam līmenim un būtu pretrunā KLP vienkāršošanas mērķim.
7. Prezidentvalsts plāno aizstāvēt minētos principus arī turpmākajās sarunās par Horizontālo regulu tādos politiski sensitīvos jautājumos kā sniegums un jaunais īstenošanas modelis, ar nosacījumu sistēmu saistītā kontroles sistēma un sodi, kā arī lauksaimniecības rezerve.
8. Īpašās lauksaimniecības komitejas 8. marta sanāksmē dalībvalstis apmainījās viedokļiem par trim konkrētiem jautājumiem. Pamatojoties uz diskusijām Īpašajā lauksaimniecības komitejā un nolūkā tuvināt nostājas iestāžu sarunās, prezidentvalsts ir izstrādājusi vairākus ierosinājumus, kuru mērķis ir nodrošināt pamatu virzībai uz vispārējas kompromisa paketes izveidi. Ņemot vērā iepriekš minētos skaidrojumus, Padomes sanāksmē ministri tiek aicināti paust viedokli par prezidentvalsts ierosinājumiem, tādējādi palīdzot izstrādāt nostājas, kas jāieņem turpmākajās sarunās par Horizontālo regulu:
 - Eiropas Parlamenta kompromisa priekšlikums (96. pants), saskaņā ar kuru fondu labuma guvējiem būtu pienākums sniegt visu informāciju, kas vajadzīga to identificēšanai, tostarp attiecīgā gadījumā norādot to piederības grupu.² Ņemot vērā, ka pienākums sniegt informāciju galvenokārt attiecas uz labuma guvējiem un rada ierobežotu administratīvo slogu dalībvalstīm, prezidentvalsts ierosina atbalstīt Eiropas Parlamenta jaunāko kompromisa priekšlikumu.

² Plašāku skaidrojumu par Parlamenta kompromisa priekšlikumu sk. dok. 6704/21.

- Komisijas priekšlikums (57. pants), ar kuru ARACHNE sistēmas kā vienota datizraces rīka izmantošana tiktu padarīta par obligātu, lai verificētu, reģistrētu un glabātu informāciju par organizācijām vai fiziskām personām, kas beigās gūst labumu no ES finansējuma.³ Uzskatot, ka kopīga vienota datizraces rīka izmantošana nodrošinātu datu sadarbību un salīdzināmību un tādējādi atbalstītu ES finanšu interešu aizsardzību, bet ņemot vērā, ka ir vajadzīgs ilgāks laiks, lai pārbaudītu šo rīku konkrētajā KLP kontekstā, prezidentvalsts ierosina, ka attiecībā uz dalībvalstīm minētā rīka izmantošanai pārejas periodā galvenokārt vajadzētu būt brīvprātīgai.
- Jautājumi attiecībā uz dalībvalstu kontroles centieniem, kas saistīti ar nosacījumu sistēmu (84.–87. pants), un piekāpšanos, ko Eiropas Parlaments sagaida no Padomes attiecībā uz kontrolizlasi, summu, līdz kurai netiek piemērots sods, neatbilstības tīšumu un procentiem, kas piemērojami samazinājumiem. Attiecībā uz minētajām Eiropas Parlamenta prasībām prezidentvalsts ierosina: saglabāt kontrolizlasi, kas aptver 1 % labuma guvēju, kā to ierosinājusi Komisija (84. panta 3. punkts); akceptēt summu 100 EUR, kā to sākotnēji ierosinājusi Komisija (85. panta 2. punkts); akceptēt 86. panta 1. punktu, kā to sākotnēji ierosinājusi Komisija, un svītrot tekstu "ja dalībvalstis tā nolēm"; akceptēt 86. panta 2. punktu, kā to sākotnēji ierosinājusi Komisija, proti, "samazinājums parasti ir 3 %".

³ Plašāku skaidrojumu par Komisijas priekšlikumu sk. dok. 6704/21 un WK 12512/2020. Dalībvalstu piezīmes par Komisijas priekšlikumu ir sniegtas dokumentā WK 10645/2020 ADD 1-17.